DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/1212-211	7. desember 2018

Vedtak i sak om grensejustering mellom Hole og Bærum kommuner

Jeg viser til brev 8. juni fra Fylkesmannen i Buskerud med fylkesmannens utredning og anbefaling om grensejustering mellom kommunene Hole og Bærum, for området Sollihøgda.

Bakgrunn

4. juli 2017 ga departementet Fylkesmannen i Buskerud i oppdrag så raskt som mulig å utrede konsekvensene av en grensejustering mellom kommunene Hole og Bærum, for området Sollihøgda. Oppdraget ble gitt etter to initiativ fra innbyggere i Hole, som begge ble fremmet til fylkesmannen i juni 2016.

Sollihøgda utgjør et sammenhengende boligområde/tettsted med om lag 350 innbyggere, og er delt mellom kommunene Hole (Buskerud) og Bærum (Akershus). Initiativene omfatter 261 innbyggere i Hole kommune, noe som utgjør 4 prosent av alle innbyggerne i Hole. Initiativene begrunnes med at dagens kommunegrense splitter et sammenhengende boligområde/tettsted, og at dette innebærer ulemper for innbyggerne og er til hinder for nødvendig utvikling av Sollihøgda.

En spørreundersøkelse blant innbyggerne på Sollihøgda gjennomført for Fylkesmannen i Buskerud, viser flertall i begge kommuner for å samle Sollihøgda i Bærum. Blant innbyggerne i Hole svarte 51 % at de ønsker grensejusteringen, mens 42 % vil bli i Hole. 6 % svarte vet ikke. 53 % av de berørte innbyggerne i Hole svarte på undersøkelsen. Blant innbyggerne i Bærum svarte 71 % at de ønsker grensejusteringen, mens 12 % svarte nei. 18 % svarte vet ikke. 37 % av innbyggerne på Bærum-siden av Sollihøgda besvarte undersøkelsen.

Postadresse: Postboks 8112 Dep 0032 Oslo
Kontoradresse: Akersg. 59 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 972 417 858

Uttalelser fra kommunene

Kommunestyret i Hole vedtok 19. mars følgende uttalelse:

1. *Med hensyn til de målsettinger Hole kommune har om en bærekraftig og miljøvennlig utvikling med Sollihøgda som ett av satsningsområdene anbefaler Hole kommune at omsøkte kommunegrensejusteringer ikke gjennomføres. Hole kommune legger til grunn at tjenestetilbudet og reiseavstander for innbyggerne ikke påvirkes i særlig grad.*
2. *Skolevalg videregående skole og kollektivpriser forutsettes å falle bort som grunnlag for grensejustering gjennom regionreformen hvor Buskerud, Akershus og Østfold slås sammen til Viken fra 2020.*
3. *Det vises for øvrig til Hole kommunes utredning av grensejustering mellom Hole kommune og Bærum kommune som omfatter Sollihøgda.*

Kommunestyret i Bærum vedtok 2. mai følgende uttalelse:
Bærum kommune stiller seg positiv til en eventuell beslutning om å justere kommunegrensen mellom Hole kommune og Bærum kommune på Sollihøgda, slik at lokalsamfunnet på Sollihøgda samles i Bærum kommune.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen anbefaler at grensejusteringen ikke gjennomføres. Fylkesmannen legger avgjørende vekt på at grensejusteringen vil ha større negative konsekvenser for Hole kommune enn positive effekter for Bærum kommune, og at innbyggerhøringen ikke gir et entydig svar om innbyggerne ønsker justeringen.

Departementets vurdering

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) § 6 første punktum. Departementet konstaterer at det juridiske grunnlaget for utredningen til fylkesmannen er i tråd med reglene i inndelingslova om saksforberedelser i kapittel III.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vurdert fylkesmannens tilrådning og avholdt møte med kommunene. Departementet mener fylkesmannens utredning opplyser saken i tilstrekkelig grad til at den kan avgjøres.

Inndelingslova § 6 inneholder ingen nærmere kriterier eller vilkår for departementets vurdering. § 1, som gjelder formålet med loven, gir likevel visse overordnede rammer for departementets skjønn, jf. Ot. prp. nr. 41 (2000–2001) s. 55. Etter inndelingslova § 1 skal kommuneinndelingen skje "*innanfor ramma av det nasjonale fellesskap*", "*sikre eit funksjonsdyktig lokalt folkestyre og ei effektiv lokalforvaltning*" og "*skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarande og næringslivet tilfredstillande tenester og forvaltning*". Videre fremgår det at loven skal "*byggje på prinsippet om lokal medverknad og initiativrett til grenseendringar*". Dette innebærer at departementet må gjøre en konkret og helhetlig vurdering, der flere moment vil være relevante. Departementet har et vidt rom for skjønn i vurderingen av om det skal gjennomføres en grenseendring eller ikke.

Departementet mener grensejusteringer først og fremst bør være et redskap for å tilpasse kommunegrenser til eksisterende samhandlingsmønstre og innbyggernes bruk av kommunale tjenester. For at en grensejustering skal vedtas, bør den bidra til å redusere utfordringer for innbyggerne det gjelder, for eksempel gi kortere reisevei eller demokratisk påvirkning på tjenestetilbudet de benytter.

Departementet viser videre til inndelingslovens rundskriv nr. H-10/15 punkt 2.4.2, der det heter: "*Inndelingslova seier ikkje noko om kor stor vekt ein skal leggje på dei ulike momenta i ei grensejusteringssak. Den som står ansvarleg for utgreiinga, må avgjere kva som er "nødvendig" å greie ut i kvar einskild sak.*" Forarbeidene til loven peker på at det i grensejusteringssaker kan være aktuelt å innhente opplysninger om for eksempel demografiske utviklingstrekk, pendling, næringsstruktur, arealbruk, inntekts- og utgiftsstruktur og det kommunale tjenestetilbudet.

I denne saken har departementet vurdert opplysningene og momentene under.

Dagens kommunegrense splitter et sammenhengende boligområde/tettsted. Det er imidlertid lite bruk av kommunale tjenester på tvers av dagens grenser, og innbyggerne kan dermed ikke sies å ha et demokratisk underskudd som følge av dagens kommunegrenser. Videre viser spørreundersøkelsen at innbyggerne på Hole-siden av Sollihøgda er delt i synet på grensejusteringen. Flertallet ønsker å tilhøre Bærum, men et slikt flertall kan ikke alene avgjøre utfallet av denne saken, dersom andre moment taler mot en grensejustering.

Fylkesmannen legger avgjørende vekt på at grensejusteringen vil ha større negative konsekvenser for Hole enn positive konsekvenser for Bærum, ettersom Hole er en mindre kommune enn Bærum. Departementet vil imidlertid peke på at de berørte innbyggerne også for Holes del utgjør en liten andel av det totale innbyggertallet i kommunen. Det er heller ingen kommunale institusjoner i området. Departementet mener at konsekvensene av en grensejustering vil være små og håndterbare for Hole kommune, og konsekvensene for Hole kommune tillegges derfor ikke avgjørende vekt i departementets vurdering.

Grensen mellom Hole og Bærum utgjør i dag også fylkesgrensen mellom Akershus og Buskerud. Fra 1. januar 2020 blir begge kommunene del av Viken fylke, noe som vil kunne redusere utfordringene ved dagens grense, og legge til rette for enklere samordning og samhandling mellom kommunene.

Ønsket om videreutvikling av tettstedet Sollihøgda er et sentralt moment i innbyggerinitiativets begrunnelse for grensejustering. Det er grunn til å tro at samling av Sollihøgda i én kommune, ville kunne gitt positive gevinster. I etterkant av fylkesmannens utredning om grensejustering, har departementet avgjort en sak om Holes kommunedelplan for Sollihøgda. Departementets avgjørelse innebærer at Hole kommune har cirka 100 dekar nye områder til boligbebyggelse på Sollihøgda, i tillegg til mulighet for fortetting i eksisterende i boligområder. Det er derfor en utvikling på Sollihøgda som tilsier at det kan

være uheldig å foreta en grensejustering. Samtidig innebærer endringen i Holes kommuneplan for Sollihøgda at Sollihøgda kan videreutvikles som tettsted.

Departementet mener derfor, etter en helhetlig vurdering, at det ikke er hensiktsmessig å endre dagens grense.

Vedtak
Med bakgrunn i tilrådningen fra Fylkesmannen i Buskerud og med hjemmel i § 6 i lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova), vedtar Kommunal- og moderniseringsdepartementet ikke å gjennomføre en grensejustering mellom Hole og Bærum kommuner.

Et vedtak om grenseendring er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c, jf. Ot. prp. nr. 41 (2000-2001) punkt. 5.1. Vedtaket er derfor endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd.

Med hilsen

Monica Mæland

Kopi

Buskerud fylkeskommune
Fylkesmannen i Buskerud
Kartverket
Buskerud Fylkeskommune
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Kartverket

Adresseliste

Bærum kommune	Rådhuset	1304	SANDVIKA
Hole kommune	Viksveien 30	3530	RØYSE